

Î N C H E I E R E

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența
Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând conflictul negativ de competență jurisdicțională materială apărut între Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și Judecătoria Bălți, sediul Central, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vitalitifrukt-Grup” împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la anularea actelor administrative,

c o n s t a t ă :

La 9 noiembrie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Vitalitifrukt-Grup” a depus la Judecătoria Bălți, sediul Central cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la anularea deciziei nr. 28/11-15440 din 19 octombrie 2022; a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 83/02 din 26 septembrie 2022; și a deciziilor de clasificare nr. 38 (nr. 28/25-7922 din 15 august 2022) din 15 august 2022, nr. 39 (nr. 28/25-7921 din 15 august 2022) din 15 august 2022, nr. 40 (nr.28/25-7920 din 15 august 2022) din 15 august 2022, nr. 41 (nr.28/25-7919 din 15 august 2022) din 15 august 2022.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost transmisă cauza spre judecare la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 20 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost suspendat procesul la acțiunea de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vitalitifrukt-Grup” împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la anularea actelor administrative și s-a transmis cauza Curții Supreme de Justiție în vederea soluționării conflictului negativ de competență.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată competența Judecătoriei Bălți, sediul Central de a judeca prezenta cauză, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 200 alin. (3) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel,

dintre o judecătorie și o curte de apel, ori dintre două curți de apel se judecă de către Curtea Supremă de Justiție. Instanța competentă să judece conflictul de competență soluționează, fără citarea participanților la proces, conflictul dintre instanțe printr-o încheiere, care nu se supune nici unei căi de atac.

La caz, completul specializat reține că Societatea cu Răspundere Limitată „Vitalitifrufruct-Grup” a depus acțiune de contencios administrativ împotriva Biroului Vamal Nord privind anularea deciziei nr. 28/11-15440 din 19 octombrie 2022; a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 83/02 din 26 septembrie 2022; și a deciziilor de clasificare nr. 38 (nr. 28/25-7922 din 15 august 2022) din 15 august 2022, nr. 39 (nr. 28/25-7921 din 15 august 2022) din 15 august 2022, nr. 40 (nr.28/25-7920 din 15 august 2022) din 15 august 2022, nr. 41 (nr.28/25-7919 din 15 august 2022) din 15 august 2022.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție observă că solicitarea reclamantului este îndreptată împotriva Biroului Vamal Nord.

În corespundere cu dispozițiile art. 196 din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfășurat activitatea administrativă contestată, dacă legea nu prevede altfel. Dacă la o procedură de contencios administrativ participă mai multe autorități publice, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică pârâtă.

Conform art. 5 alin. (2) din Legea nr. 302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul vamal, din Serviciul Vamal fac parte: a) aparatul central; b) birourile vamale, aflate în subordinea aparatului central; c) posturile vamale, ca subdiviziuni teritoriale, aflate în subordinea birourilor vamale. (3) Serviciul Vamal este persoană juridică de drept public, care dispune de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de cont trezorerial și este finanțat de la bugetul de stat.

Art. 9 din Codul vamal, notează că activitatea vamală este desfășurată de organele vamale. Organele vamale sunt organe de drept care constituie un sistem unic al Serviciului Vamal, format din aparatul central al Serviciului Vamal și subdiviziunile teritoriale, alcătuite din birouri vamale și posturi vamale. Statutul, funcțiile și competența Serviciului Vamal sunt determinate de prezentul cod și de Guvern. Unitățile subordonate (birourile vamale și posturile vamale) sunt create, reorganizate și lichidate de către Serviciul Vamal.

În conformitate cu prevederile art. 7 din Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Regimul de putere publică este reglementat, la rândul său, de art. 8 al aceluiași act normativ și reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

Din interpretarea coroborată a normelor expuse supra, rezultă indubitabil calitatea de autoritate publică în sensul legii a Serviciului Vamal, cu obligații și

drepturi depline în exercitarea atribuțiilor sale în regim de putere publică în scopul realizării interesului public ce vizează satisfacerea necesităților sociale rezultate din implementarea politicii vamale, și asigurarea securității economice a statului, în limita competențelor sale.

Activitatea birourilor vamale, care sunt organe vamale în sensul art. 9 alin. (2) din Codul vamal, de asemenea se desfășoară exclusiv în baza legii și pentru executarea legii, în conformitate cu principiile legalității, imparțialității, nediscriminării, profesionalismului, independenței, integrității, transparenței, obiectivității, eficienței, loialității și responsabilității și toate rigorile impuse procedurii administrative, având în competența sa inclusiv atribuții de examinare a petițiilor, cererilor, plângerilor, proceselor contravenționale etc., la nivelul unităților administrativ-teritoriale. În exercitarea acestora, birourile vamale colaborează cu societatea civilă, asigurând accesul la informațiile oficiale, cu excepția celor cu accesibilitate limitată, publicarea pe pagina sa web oficială a informațiilor cu caracter public și transparența procesului decizional, în modul stabilit de legislație.

Deși, prin Legea nr. 257 din 16 decembrie 2020 cu privire la modificarea unor acte normative a fost modificat art. 5 din Legea nr. 302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul vamal, excluzându-se la alin. (2), litera b), textul „cu personalitate juridică”, birourile vamale reprezintă în continuare organe de drept care își desfășoară activitatea ca subdiviziuni teritoriale, inclusiv cea administrativă, iau decizii ce produc efecte juridice și răspund conform legii pentru acestea. Birourile vamale exercită activitate administrativă la nivel de unități administrativ-teritoriale, ce este supusă controlului judecătoresc de către instanțele judecătorești din aceleași unități administrativ-teritoriale, adică în limita razei teritoriale în care organul vamal a desfășurat procedura administrativă propriu-zisă, în sensul art. 6 din Codul administrativ.

Mai mult decât atât, prin ordinul nr. 199-0 din 30 iunie 2021 al directorului Serviciului vamal, a fost delegat conducerii birourilor vamale dreptul la semnătură a actelor juridice, precum și întru asigurarea executării sarcinilor și atribuțiilor stabilite în Regulamentele privind organizarea și funcționarea birourilor vamale.

Conform pct. 3 din Anexa la ordinul nr. 199-0 din 30 iunie 2021 al directorului Serviciului vamal, conducerea birourilor vamale a fost împuternicită să semneze actele necesare procedurii judiciare, inclusiv: procurile de reprezentare la instanțele de judecată și în fața altor instituții din domeniul public/privat și organe de drept; referințele, pladoariile, cererile, demersurile, cererile de apel și cele de recurs, contestațiile, cererile de intentare a procedurii de insolvență, cererile de validare a creanțelor, cererile de chemare în judecată.

Distinct de aceste specificări, în speță se constată că procedura administrativă a fost executată și emis actele administrative contestate de către Biroul Vamal Nord, fapt ce confirmă că acesta activează în regim de autoritate publică.

Drept urmare, competență de a examina cauza dată este instanța în a cărei rază teritorială își are sediul Biroul Vamal.

Respectiv, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței Judecătoriei Bălți, sediul Central, la examinarea prezentei cauze de contencios administrativ. Or, conform art. 197 din

Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

În conformitate cu prevederile art. 193, 200 alin. (3), (4) și art. 230 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoriei Bălți, sediul Central, la judecarea în fond a cauzei de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vitalitifrukt-Grup” împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la anularea actelor administrative.

Cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vitalitifrukt-Grup” împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la anularea actelor administrative, se remite Judecătoriei Bălți, sediul Central, pentru examinare în fond, conform competenței.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu